

1886

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben hazhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasabos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttár sora 15 kr.

Márczius 15.

Ezernyolczszáznegyvenyolcz márczius 15-ike Magyarországi állami életében örökre emlékezetes nap marad. E nap alkotmányos életünk korszerű átalakulásának, megújulásának dicső emléknapja; több ennél, valódi ünnepnap ez hazánk mindazon polgáraitól nézve, kik Magyarországi alkotmányos intézményeit tiszteltben tudják tartani s mint valódi hazafiak éreznek és gondolkoznak.

Az első koronás magyar király Szent István által megalapított s életbe léptetett alkotmányunk, mely nemzetünk természetével, gondolkodásával szerencsésen összhangzónak bizonyult annyi évszáz viharos eseményei között; melynek visszaállításáért s épségben tartásáért annyi dicső, véres küzdelem folyt hazánk rónáin és bérézei között. — ez a 800 éves alkotmány részben már megavult volt s az új korszak fejlődő eszméaramlata Magyarországi polgáraitól azt követelte, hogy a régi alkotmány az előre haladt idők szellemében átalakítsák s így átalakítva visszaállítsák.

Nemzetünk az évezredes magyar állami alkotmányának eme követelményét meg is értette s összes erejével arra kezdett munkálni, hogy ez a czél a koronás fejedelem és a szabad nemzet közös meggyezésével békés uton elérve legyen.

1848. márczius 15-dike volt az a nap, melyen ez a czél el is éretett. Ez a nap volt az, melyen Magyarországi szívében. Pesten a gondolat és lelkiismeret szabadságának, a honpolgárok törvény előtti egyenlőségének és a testvériségnek magasított elvei a magyar állam egész területére, minden polgárára nézve a népi által ünnepélyesen proklamáltak, ezt megelőzőleg pedig a pozsonyi országgyűlésen törvénybe foglaltatván és fejedelmi szentesítést nyervén, az uralkodóház és magyar nemzetünk annyi keserves következményű félreértés után egymásnak békejobbot nyújtottak.

Szebb napja ennél Magyarországnak századok óta nem volt.

Ezen a napon lehetett igazán mondani, hogy „Magyarország minden ohajtása teljesült.”
Ezen a napon lépett be Magyarország újlag

a korszerű előrehaladás követelményei előtt meghajló valódi alkotmányos intézményekkel bíró modern államok sorába.

Látni kellett a valódi hazafias öröm ama kitörő, lélekemelő nyilatkozatait azokban az időkben, hogy fogalma lehessen valakinek, minő örömmel és lelkesedéssel fogadták Magyarországi alkotmányos érületű és gondolkozású polgárai ősi alkotmányunk korszerű átalakításának, visszaállításának, a fejedelem és magyar nemzet közötti kibékülés létrejöttének magasztos tényeit.

Akkori lázas örömről azonban nagyon rövid idejű volt. Az uralkodóháznak a magyar nemzettel való kibékülése akkor még — fájdalom, nem volt állandó. — Majd fegyvert fogtak ellenünk azok is, kiket ép' akkor tettünk magunkkal egyenjogúakká, kiket testvéreinkül fogadtunk volt.

A mik ezután történtek, azokról e helyen és alkalommal szólni nem akarunk, mert ha szólanánk, csak a keserűség hangján tudnánk szólni, ilyen hangot pedig nemzetünk e mai napi örvenkezésének vidám zajába vegyíteni nem szabad.

Az az alkotmány, mely 1848. márczius 15-én proklamáltott, ugy is helyre van már ismét állítva és mi ennek védő, nyugalmat adó szárnyai alatt, az uralkodóházzal a kölcsönös bizalmon nyugvó legjobb egyetértésben magyar államunk minden irányban korszerű fejlődésének áldásos munkáját békében vihetjük előbb és előbb.

És mert ez üdvös előrehaladás azon az alapon történhetik, mely 1848. évi márczius havában vetett meg. — ezért nemzeti öröm, ezért nemzeti ünnepnapunk nekünk azóta az év márczius tizenötödike.

Vajha ünnepe lenne ez a nap államunk minden polgáranak nemzetiségre való tekintet nélkül. Vajha mindannyian, kik a Lajtha és Moldova, a Kárpátok és az Adria által határolt állam területén élünk, megértőnek, hogy azon államban kell nekünk élnünk, melyben atyáink éltek és küzdöttek, és pedig testvéri viszonyban kell élnünk, mert az ilyen viszony ad erőt és tekintélyt közös államunknak s ezáltal mindnyájunknak.

Az a harc, melyet az 1848. márczius 15-én visszaszerzett és az előre haladott kor követelményei értelmében módosított magyar alkotmány pajzsa alatt nemelyek itt a magyar állameszme ellenében jobb ügyhöz méltó mokaes kitartással folytatnak ma is, a mellett, hogy diestelen, egyszerűsmind káros is az állam erejére és tekintélyére, káros az állam összes polgáraitól nézve.

1848. márczius 15-én a magyar nemzet az egyenlőséget, a testvéri szeretetet proklamálta és nem a harcot, a gyűlölséget egymás ellen. Ezen eszmék diadaláért vívtunk 1848 és 1849-ben véres harcokat, türtük a szomorú legyőzetés keserves következményeit, viseltük a nemzeti megaláztatás gyászát.

Minket ma is azok az elvek vezérlelnek, azok lelkesítnek, melyek győzelemre jutásáért 1848. márczius 15-én örömmünnepet szenteltek elődeink s melyek érvényre jutásáért megünnepeljük e napot most is minden eszteudóben.

Ohajtjuk, várjuk s reméljük, hogy eljön a jövő, midőn a történelem tanulságai s a tények ferdtést nem tűrő igazságai meggyőzik azokat is, kik a testvériség helyett idegenekül éreznek irányunkban s velünk fogják megülni e napot, mint az alkotmányos újjászülés, az egyenlőség és testvériség magasztos polgári ünnepét.

A magyar egylet.

A Kolozsvárt alakulóban levő magyar közművelődési egyesület szervezkedését előkészítő bizottság 1885. márcz. 6-án tartott üléséből a következő meghívót küldte szét az alakuló gyűlésre:

Köztudomású tény, hogy a linket körülvevő nemzetiségek irásudóinak egy része legutóbbi időben rendszeres támadást indított minden ellen, a mi e hazában magyar. — Társadalmunk ezt a kihívó támadást sokáig tűrte a nemes öntudat példátlan nyugodtságával abban a hitben, hogy majd csak vége szakad. Azonban sajnosan kelle tapasztalunk hogy az eszeszett hajsza esenedés helyett immár arra a fokra hágott, midőn a leg-higgadtabbak önértetét is végig bántja.

TÁRCZA.

Lemondásom dalai.

I.
Merre menjek, meddig menjek
Nyugodalmat találni?
Hol is tudjam, hogy is tudjam
Szívem meggyógyítani?
Ugy mondják, hogy beheggeszti
A vén idő rendre.
. . . Igen, igen, meggyógyulok,
Majd ha szívem már nem dobog,
Aztán szépen letesznek a
Hidig sirgódörbe.

II.
Drága kis lak, te őzöd kedvesem,
— Feléd vágyik a szívem szüntelen!
Órizd is meg, legyen vidám tájad.
De ha elhagy hűtelentül:
Akkor . . . de nem — ne pusztulj el,
Inkább engem temessen el
Érette a bánat!

III.
Miért száll égfelé sok ezer sohajom?
Miért is szeretlek? . . . Nem kértem, nem tudom.
S felejtani téged mégis mért akarlak?
Azt dobogja szívem,
Azt rebegi ajkam:
Enyémnek soha, de soha sem mondhatlak.

IV.
Tudom: elfeledtél! rám sem emlékezel,
Bánatos életem többé nem érdekel;
Másé lettél, szíved szerelme könnyen száll
Egyikről a másra, mint a röpke madár.
Tudom: nem sirattál, könnyen ment a válás,
Elég volt szívednek egy hű pillantás,
Aztán cifra szavak, bókok, üres beszéd
S feledtet érettök szívem szent érzelmét.
De csak felejtis, hiszen én is felejtetek,
Szerelem nem gyötör: csendes nyugodt leszek.
Ugy is kiegéte szívemet a bánat:
Addig epedt érted, addig sirt utánad.

Damó István.

Az evőművész.

— Szépirodalmi kísérlet. —

Börne Lajostól.
(Vége.)

Az olvasó esodálkozással fogja hallani, hogy művésznünk a sültlélékhez jól hozzálatott ugyan, de tulságba nem ment, holott köztudomású, hogy igazi műértők épen ez ételnevet tartják igen nagy becsben. Ő azonban mindig új nyomon járt, nem utánzott senkit, s viszont őt se tudta senki utánozni. A sültben csak műkedvelősködött s az ekként megtakarított idő alatt kellően előkészült a csemegére.

Egyiptomi József, kit a kegyes olvasó a biblia történetből bizonyára jól ismer, a bőség éveiben böles előrelátással gondolt a bekövetkezhető terméketlen évekre. s mint jó kormányzóhoz illik, magtárakat állított. Nem tudom, hogy művésznünk valamely Putifárné asszonysággal szemben oly állhatatos lett volna-e, mint a szemérmes József, de annyi bizonyos, hogy a mi a nemzetgazdászatot illeti, ebben nem maradt mögötte. A dusan megrakott asztal nem tette gondtalanná, eszébe jutott a délutáni hét sovány óra, s ahoz képest tette meg intézkedéseit. Egy szerencsés esemény, a moszkvai égés nagyban befolyt arra, hogy őt a bölössesség utjára terelje. Művésznünk is harezolt az örökké emlékezetes 1814-iki s 1815-iki években, miut a jó ügy bajnoka s a diesteljes hadjáratból diadaljelvényként a kölni dom képét, a czikezene-czakezene nótáját s a nyelvégységet hozta vissza hazájába. Ő adta az első lendületet a zsidóüldözésnek, hogy ez által a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget meghonosítsa. Ő indítványozta, hogy a szövetséggyűlés addig össze ne üljön, míg a kölni dom fel nem épül, s minden hazafi csak sajnálhatja, hogy indítványát nem fogadták el s a szövetséggyűlés hamarabb ülésznai kezdett. Ő kergetett vissza a Rajna tulsó partjára minden francia szót, s így a jámbor dessert szó sem maradhatott békében gyűlöletétől, ő

fordította ki utóebédre. Mi az utóebéd? utóebéd azon étkek összesége, melyeket nem ebéd alatt, hanem ebéd után élvezünk. A párizsi második békekötés után művésznunket sem bántotta a legcesekélyebb kétely is a felett, hogy neki mint német hazafinak mi a teendője; az utóebédet ebéd után ette meg. De hogy ez új intézményt jobban megszilárdítsa, történelmi alapot kanyarított alája. Ezért a csemegét csak ugy, mint a többi vendég, megette az asztalnál, s ha ez megtörtént, másodsor is megrakta tányérát czukros süteménnyel s gyümölcscsel, s mindezeket a pinczérel szobájába vitette, hogy legyen délutánra.

Ugy a hibák, mint a jó tulajdonok, a bünök, mint az erények, az igazság ugy mint a tévelygés egymással szorosán összefüggnek, mondhatni szülik egymást. Művésznünk újabb bizonyíték volt erre. Alig hogy felderugett előtte az utóebéd valódi rendeltetése, az új felfedezés ösvényén előre haladt, tovább fejlesztette rendszerét s egyéb életviszonyokra is alkalmazta. Az, hogy a többi vendégtől eltérőleg asztalkendőjét a nyakába kötötte, legkevésbé sem lepott meg engem, mert ily férfítól nem lehetett egyebet várni, mint hogy a mellény és nadrág kímélésének ezen régi szokásától nem fog tágtitni. De hogy említett asztalkendőjét, ha a rohamos evés közben lehullott, újra felkötötte, olyankor mikor a csemegé következett, s más vendégek összefogták asztalkendőiket, ezt feltűnőnek találtam. Mindjárt gondoltam: e megett lappang valami, s valóban lappangott is, a mint később ki fog tűnni. Ugyanis egész ebéd alatt, a mikor csak a sürt foglalkozásól tehetett, jobb kezével az asztalkendő megett babrált, de ki-ki vette kezét s megmattata, hogy a háttér üres. Ilyen formán hozzá szokatta a nézőket e látványhoz annyira, hogy később nem is ügyeltek rá. Mikor aztán a csemegé megérkezett, nagy karoly kenyeret vett maga elő, de csak néhány morzsát fogyasztott belőle a tortával. A kenyérdarabban néhány csinos kecskebukát vetettett az aroszon, aztán kivette zseb-kendőjét s nagyot trombitált vele. Ebben nagy szerencsével

eny.
elektronnyi hatóság ré-
onagató 123 frt 54 kr
kamata 22 forint 50
nyitást szorvódó Faur
2. 5. 6. 7. rsz alatti
nyit szőlők 23 frt 76
a a krakkói 821 sz.
a a krakkói 985 számú
Pap Maria noven fog-
arban Krakkó közseg
hó 16-an dele-ott 10
aron aól is eladtnak
a ar 10%-at készpénz-
s jelzett árfolyammal
apíroktan a kiküldött
ogaróre jutása után két
kötés a feltételekben
szízetni.
díteteli alóirt telek-
Krakkó közseg elől-
hatóságtól.

jobb nyálka
orkák két
olva.

ziamtalan gyógy-
nos-fele maláta-
Uz nehéz beteg-
gek előzetelét
at használndó.

nos összevont
lakívonata
2kr kisúveg 70kr

ánítás
or és emésztés-
nk a Hoff János-
.
i. Európának leg-
lagának minden re-
a a melyelyl ugy
nek.

os-fele maláta
esokoládéja
nda 1 40. II. 1.60.
a kilo . I frt 30.
III 60kr.

OS
z és gyárosához
Hójjához, Bécs,
.
egészségi sora fő-
kéletesen haszna-
kéletesen helyre
utan. Ide esatolva
sor meküldésére.
a Wilhelmína-
r. (Erdély) 1884
ntaen Hoff János-
et valóban felette
szk malátaívonatt
Hoff nekem meg-
fános, mernők.
akívonatt egésze-
gőket postautánve-
zen malátaívonatt
s nélkül kívánom
.
április 6.
ev. ref. lélekz.
ét mellett 28 pa-
egészségi soróhól
bleni.
.
.
r. Haller Jenő.
.
.
élosmerem, hogy
enesis készítmény
szte is, különösen
ánással működik.
esz Dresdában.
.
esten 1861. óta.
.
kereskedésben
ában.

frt 50 kr.

tafa, mely
nyit vettem
elbe jutot-
n adhatok,
dról jöttek
észna kávét
et megsze-
tanak üz-
.
egbiztosabb
és löhe-
erti vete-
ost foly az
10—12 %
érvénye-
rakat csak
.
árban.
tel
.
DS.

Ily körülmények közt a hazarész magyar társadalmi kénytelen az önvédelem eszközeihez nyulni, melyre a legkisebb érző lényt is megtanítja önfenntartási ösztöne.

Erős meggyőződésünk, hogy ily viszonyok között a védekezés hatályos és sikeres csak kellő szervezet mellett lehet. — E nézetből kiindulva immár elodázhatatlan egy erdélyrészi magyar egyesület szervezése, melynek Kolozsvárt megtartandó alakuló-gyűlését előkészítő bizottságunk április hó 12-re tűzte ki. Hadd emeljék ki e napon a magyar társadalom nagyja és kiesinyje, minden önértékes férfi és nő tagja eddigi contemplatív létlenségéből és lánson az önvédelem nagy munkájához. Alkossa meg a magyar közmívelődési egyesületet; azzal, mint egy új „Talpra magyar!” kiáltással rázza fel a még indolens nemzeti elemeket s hatalmasan állja útját az erdélyrészi magyar bírtok, magyar nyelv és nemzeti ösnesmes vonások tovább pusztulásának és pusztításának.

Abban a reményben, hogy Czimed, ismert hazafiságával hozzánk csatlakozni s a közmívelődés fegyvereivel vívandó honmentés e dicső munkájában tevékeny részt venni méltóztatik, van szerencsénk a fennjelzett gyűlésre április hó 12-re tisztelettel meghívni.

Kelt Kolozsvárt, a szervezkedést előkészítő bizottságnak 1885. márczius hó 6-án tartott üléséből.

Dr. Felméri Lajos,
elnök.

Román Miron g. kel. érsek és metropolita körrendelete.

Az ó-naptár szerint febr. 10-én (22-én) vette kezdetét a görög szertartásnak bővítő időszaka. Ez időszakba esett évszázados fordulójára egy gyászos eseménynek, melynek személyeit az elvakult és rosindulatu túlzás dicőit-heti, de a melytől minden művelt és igazán szabadelvé mély sajnálattal és kárhózzatva fordul el. Február 28-ra esett e nap, s mi elismeréssel mondhatjuk, hogy nagyon csekély számú esetet kivéve, mi sem történt megénk területén olyan, mi feltűnése okot adott volna. Nagy befolyással volt e tekintetben a román egyházak főpásztorainak s t. papsága nagy részének magatartása. Ámde, midőn ezt tesszük, kénytelenek vagyunk reá mutatni egy oly renitens lelkészre, ki legfőbb eljárájának rendeletét az illető lelkészeknek nem adta ki. A gyulafehérvári g. kel. esperest Tordosán ur, amint biztosan értesitene, nem közölte e körrendeletet, mire pedig utasítva lett. Amig tehát az Érsek-Metropolita ő execa egyháza, mint nemzetisége érdekében nagy áldozatkészséggel és kiváló tapintattal fáradozik, a gyulafehérvári g. keleti esperes ur bátorkodik félretenni a rendeletet, melyet — miután az „Egyetértés” is közölte, mi is a legnagyobb tisztelettel közreadunk egész terjedelmében:

„Nemzeti egyházunk léteirdekei, melyeknek védelmében magamat kiteszem és az engem mindenkor felbátorító meggyőződéseim erejével s Isten segédelmével magamat ezental is teljes elszántsággal kiteendem, nem gondolva a kellemetlenségekkel, vagy éppen üldöztetésekkel, melyekkel végzettszerű viszonyainkban manapság egyik vagy másik részről találkozhatom. — felmenthetlen kötelességem tesz ki ezuttal arra figyelmeztetni esperes hiva-

utánozta a személyvesztőket, kik a hallgatóság hallását igyekeznek foglalkoztatni, mikor nagyobb műfogást készítenek elő.

Le nem vettem róla szememet. Perczre eltűnt jobb keze a kenyérről és asztalkendő mögő s onnan észrevétlenül a zsebbe, lová a zsebkendő is csakhamar visszakerült. Ép így tűntetett el néhány körtvét is, ezen utóbbi fogást azonban már Boseotól is lehetett látni. Így alkalmazta az utóbbi elméletét más életeműekre is.

De hajh! az ember soha se teljesen tökéletes! A nagy férfiak sem mentek egy s más gyarlóságtól, így művésznőknek is meg volt a gyengéje. Tegnap megröghant a rossz kedv s ezt irtam naplómba: „a nő ha még oly takarékos is, csupán a konyhához ért, a pinczéig (hogy csinosan s építési modorban fejezzem ki magamat) nem ér le az esze.” E megjegyzés Stael asszonynak volt szánva, de sokkal találobban használhattam volna művésznökre.

A borhoz nem igen értett, s csak néhány pohárral ivott. De szívósága helyre ütötte ezen egyetlen gyengéjét, mert hogy a vendéglős előtt elleplezte, hogy neki a bor nem ízlik, a mi ennek igen rosszul esett volna, megmaradt borát a csemegével együtt szobájába vitette, s ott titokban hihetőleg az utazára kiöntötte.

Napoleon mondta Muszkországból visszavonulása után: „a fenségést a neveltségtől csak egy lépés választja el.” A felszolgáló pinczerek megtették ezt a lépést s evőművésznök művészeti nézeteit neveltségeknek találták. Szegénynek nemcsak ezen tudatlanságukért voltak sajnálatra méltók, hanem sokkal inkább azért, hogy neveltségesnek találtak valamit, de kedvükre ki nem kaczaghatták magukat. Soha sem nézhettem a legnagyobb számalom érzet nélkül, mint kinlódta a szegény emberek, hogy arczizmaik göröcsös rángatódzását elrejtsek s megőrzik azon illendőséget, melylyel minden tisztességtudó pinczár tartozik a vendégeknek.

Fordította: y.

talainkat és általuk összes papságunkat: hogy nem szabad nemzeti és vallási kegyeletünk oltárának — a templomnak — szentségét sérteni, politikai küzdelmek színhelyévé téve azt; és ezt még akkor sem szabad, ha nézetünk az volna is, hogy az ily természetű cselekményekben egyébként a legjobb irányt követjük.

Ebbeli tiszt kötelességemet szem előtt tartva, különösen felhívom czimzett uraságod figyelmét egy újabb kísérletre, mely — mint látom — előnkbe szövődik akkor, midőn egy időszaki román lap, melyet mások is követhetnek, arra hívja fel és buzdítja papságunkat és román népünket, hogy bizonyos személyeknek — kiknek az erdélyi román nép történetében tragikus szerep jutott — emléket szertartásos isteni tisztelettel ünnepelje; mire ama lap ép a mostani nagybőjti szent napokat találta alkalmasnak.

Ezen felhívás rugóját politikai tekintetek és nem valódi keresztényi indokok képezik, mely utóbbiaknak tisztaságukban minden más tekintetek és különösen a hullámzó politikaiak fölé kell emelkedniök, fennmaradván minden jó kereszténynek szabad lelkiismerete s ebbeli szabadsága, hogy a nemzet és egyház körül érdemeket szerzett férfiak emlékét szívében tisztelje, de a nélkül, hogy a politikai természetű tüntetésekkel megértené szentségét annak a szentegyháznak, mely bármilyen politikai viszonyok között menhelyünk volt és lesz az élet minden viszonyosságai közepette, s a melyet tehát a politikai téren felmerülő szenvedélyek hatása ellen mindenképen megővni kötelességünk.

Azt hiszem, czimzett uraságod minden egyéb részletes fejtegetés nélkül is meg fog engem érteni; gondolataimat nemcsak eltalálja, hanem eszélyességénél fogva, melyre számítok, támogatni fogja; ugyanazért egyházi intézményeink érdekében, melyekhez mindnyájan lelkünk egész hevével ragaszkodunk, de a melyek egy meggondolatlan tévelygés esetében súlyos csapást szenvedhetnek, — fölívom önt, sőt kötelességévé teszem: hogy ne csak hivatala központján, hanem az egész kerületben is, melyben hivata van egyházi érdekeinek őre lenni, a legéberebb figyelemmel és vigyázattal legyen arra, nehogy szentegyházaink — ha mindjárt csak egy pillanatra is — oly politikai tüntetések színhelyévé tetessék, melyek mostani viszonyaink között nemcsak közvetlenül az egyház egyes helyi közegeire hanem utóvégre egész egyházi szervezetünkre nevezé is szomorú következménynek lehetnek.

Nagy Szeben, 1885. évi február hó 14-én. (26-án.)

Román Miron, s. k.
érsek és Metropolita.

LEVELEZÉS.

Alvinez, 1885. márczius hó 10-én.

Rég az ideje, hogy nem kopogtattam a „Közérdek” ajtaján, s sajnálom, hogy jelen tudósításom is egy kissé későn jelenhetik meg. De tartok a közmondással: „jobb későn bár, mint soha.”

Nem kezdem jelen tudósításomat azon, a mit mások már oly rég elvégeztek, t. i. hogyan tölt el a farsang, mennyi multság volt stb; hanem egyenesen áttérek az olvasó együletnek február hó 22-én tartott rendes közgyűlésének regisztrálására.

Olvasó-egyletünk a február 1-re összehívott közgyűlését több oknál fogva nem tarthatá meg, s így újabb napot febr. 22-re tűzte ki. Nevezett nap is igen csekély számban jelentek meg a tagok a minék elnök Teley József kifejezést is adott megnyitó beszédében, de ezen részvétlenség — mondja a megnyitó — nem fog átmenni a folyó évre is. Adja isten, hogy így legyen!

A számadás-vizsgáló bizottság jelentése tudomásul vétetett, s a számadás alatt állóknak a felmentvény megadatott. Erről alább a titkári jelentésből kikerülő tudomást szerezhethet az érdekel. Ezután előterjesztett a költségvetés. A f. évre előirányoztatott 470 frt 41 kr. kiadások 440 frt 41 kr. Ez is elfogadtatott.

Következett ezután Székely Lehel titkári jelentése az 1884-ik évről, az egyület működéséről, vagyoni állásáról, mely így szólt:

Ismét egy év tűnt le, együletünk fennállásának 2-ik éve. A szokáshoz híven, de azon kötelességből is, melyet alapszabályunk e tárgyban reánk ró, van szerencsém az 1884. együleti évről következőkben tenni meg jelentésemet.

A lefolyt 1884. évben volt együletünknek 77 rendes tagja, kik közül kettő töröltetett, 6 eltávozott a helységről, s így alapszabályaink értelmében megszűntek tagjai lenni. 4 pedig meghalt, névleg: Szöcs Miklós, Nekifor Tanásze, Papp János és Adorján Ferencz. Volt tehát az év végén 65 rendes tag, a mult évhez arányosítva szaporulat 1.

Bevétele volt az együletnek a mint az imént felolvasott pénztárvizsgáló bizottság jelentéséből is kitűnt — volt a pénztárnokhoz befolyva 374 frt 33 kr, a könyvtárnokhoz 62 frt 60 kr. Összesen 436 frt 93 kr. Kiadás pénztárnok által 349 frt 52 kr. könyvtárnok által 62 frt 60 kr; összesen 412 frt 12 kr. Van pénztári készlet 24 frt 81 kr. Hátralékba van 60 frt 60 kr. Megnyugtatóan azonban tisztelettel jelentem, hogy ezen összegből már fizettetett be. Az 1883. évi bevétel az 1884. évben megkészsereződött. Járt az együletnek 9 politikai s vegyestartalmu, 3

szépirodalmi, 1 közgazdasági s 1 humoristikus hírlapja 146 frt 80 kr értékben.

Bevásárlások butorokban 28 frt 57 kban történtek. Névleg egy kétajtós üveges szekrény, s 6 felségeik arczképei. Van tehát az együletnek butorokban 120 forint 18 kr értékű vagyona.

Együletünk a lefolyt idő alatt tartott 5. köz. s 2 választmányi ülést, s elintézte a 4 szám alatt befolyt ügyiratokat.

Ezen üléseken hasznos intézkedéseket tett. Ugyanis megalapította az együleti könyvtárt, mely ma 356 kötet művet, 226 dróba kötve, 516 frt 70 kr értékben tartalmaz. E könyvtár alapítóke beszerzésére aláírási ívet bocsátott ki, mely eredményezett 36 frt 60 krt. Itt a jelentés felsorolja az adakozók neveit az összeggel együtt. A pénzügyi részről a könyvtár gyarapításához: Veszár Beözóné 4 kötet, Buda Elek 2 kötet, Teley József 4 kötet, Barta Albert 3 kötet munkával. Szöcs Károly a „Magyarország s Nagyvilág” 5 évi bekötött évfolyamával. És itt legyen szabad felemlítenem az unjon alakult dalkört, mely első hangversenyének jövedelméből könyvtárunk részére szíves volt Petőfi és Vörösmarty 8 kötetű költeményeit díszkötésben megrendelni és adományozni 17 frt értékben.

Ugyancsak a lefolyt évben tartá együletünk első farsangi multságát, mely minden tekintetben sikerült. Bevétele volt 135 frt 60 kr. Pénztárunk gyarapítására tisztán jövedelmezett 70 frt 60 krt.

Összegezve együletünk vagyonát az év végén állott butorokban, könyvekben 637 frt 88 kr értékben.

Együletünk tisztikarában, ugy a választmányban változás nem történt.

Igyekeztem tisztelt közgyűlés a fenntebbiekben hű képét adni együletünk munkásságának a lefolyt évben. Hogy mennyiben bírtunk megfelelni a bennünk helyezett bizalomnak s mily hű sáfárok valánk, mutatják a száraz tények, a számok melyeket fenntebb rídegen, de a valósághoz híven s rövid-n felsorolek, a mit is ezennel a tisztelt közgyűlés böles ítélete elő bocsátunk.

Az eljenzessel fogadott titkári jelentés után megejtett a tisztikar s választmány választása. Előük lett: Teley József, alelnök: Batta Bertalan, igazgató: Szöcs Imre, titkár: gazda. Könyvtárnok: Székely Lehel, pénztárnok: Verzár Beözó. A választmány is a tavalyi maradt, pótagoknak bevalasztattak: Ürmösy Ferencz és Molnár Samu.

Több hasznos indítvány letárgyalása után elnök az ülést bezárta.

r. l.

Sárd, 1885. márczius 8.

Tisztelt szerkesztő ur!

Az elmuló tüllel a rendszeres társas összejövetelek is meggyérülnek vidékünkön, háttérbe szorítva a szorgos tavaszi teendők által, melyek ha valahol, bizonyára Hegyalján veszik leginkább igénybe az ember idejét, erejét.

Mint egy kellemes álmokép lebeg még szemünk előtt azon sok kedves estély, melyekben részesült vidékünk szépre, jóra, nemesre törekvő művelt osztálya, egyes uri családoknál hetenként egyszer összejövtele.

Igen, mert az igazi „hegyaljai” családok nemes faja, hála az égnek nem fogyott ki még e vidéken, bármennyi vendég, avagy ideszármazott járta s járja is bé koronként, ki a szívességért sokszor gunnyal és megszólással fizet. S hisszük, nem is fog kifogyvni, míg oly lelkes és a művelt társadalmi életre oly jótékonyan működő honleányok állanak társas életünk élén, mint jelenleg nsgs Köblös Miklósné. özv. t. Szász Pálné, t. Vadadi Gergelyné urhölgyek. E tisztelt urhölgyek a lejárt téli évadban is vidékünk elit-jét egy jól szervezett társasággá tömörítették, mely társaság hetenként felváltva egymásnál gyűlt össze, hol is a napi kérdések megvitatása, gazdasági, társadalmi, irodalmi, művészeti és politikai eszmecsere mellett, az ifjak közötti ártatlan játékok, enyelgés és családias mulatozás közben gyorsan repült az idő, elevenítő és hasznos nyomokat is hagyva maga után.

Azt hiszem, hogy az ily nemes czéltól tartott összejövetelek leginkább emlékeztetnek a régi, s fájdalom sok helyütt kiháló féiben levő magyar pátriárkhalis életre. E pátriárkhalis élet teljes visszaidézése és helyreállítása a czél, melyet fenn tisztelt urhölgyek magok elibe tűztek és az eddigi eredményből ítélve, igen szép sikerrel. Jól esik emelnünk és hinntünk, hogy a sikeres kezdet legbiztosabb záloga a további folytatásnak.

Ezekben kívántam röviden számot adni e becses lap olvasó közönsége előtt vidékünk művelt osztályának teli jödtöltéséről, mely nem a gastrómánia, de a szellemi és erkölcsi élet táplálására és előmozdítására volt irányítva.

Végezetre, köszönetet mondva a fenn tisztelt urhölgyeknek nemes fáradozásukért, bezárom tudósításomat azon forró ohajtással, vajha nem lankadó buzgalommal folytatnak továbbra is nemes működésüket. Mihez adjon a mindennek ura testi lelki erő, életet és kitartást!!

Onodi Weress Sándor,
sárdi ev. ref. pap.

Vizakna

alázatos

A közeledő mennél dicsőbb tartja minden v mondjam — a módon hozzájár

Alóírt, a nemzeti nagy látja azt: ha az szerja, a menn lyában a találha melyek a magy laktak, melyet dium"-nak, azu pedig „Wyzaku veznek.

Szerény n tok engedik, k aknán ezer év tonosan létezett

Egyszóval legyen, helyen szem beszöni más adatokkal, mélyen tisztelt története” ezim

Nagy fáras nyomán sil szegyejténi; szási idejétől összeállítani. — egy ily műnél is, midőn azt

Miert, ho szabad a tiszte azon alázatos k Vizakna- és es sajnálja azt es

Használat donoshoz a leg származtatik.

Közlendő rakban őrzött tánylevek, com szedek, gyász és elbeszélései értekezések és ketési bizonyít lenyomatok stit

Kelt Viza

Dr. Smollett

T. Gw

Éd

Tetezett

Taksák közt visszahőzni, s magával, hogy szigeteken tett ket. Legyen fücsenek a bá s egy tuskot szobába, a me a baplanokat lehet ha a Zé lommal. A véer Máté bátyám

Ha a há detét. Nem lá nának hideg mint a skotzia nél többször

Remélen tekintetbe; a megvárom a Minthogy több tek, ugy gond hemzseg az u sára; hiszem, nyok megfont

Kérem t buttorzatát tesse meg s se

*) Honi k közlésére.

Vizakna családai története összeírása tárgyában

alázatos kérés a tisztelt olvasóközönséghez.*)

A közeledő ezer éves nagy nemzeti ünnepélynek mennél dícsőbb- és magasztosabbá tételére kötelességének tartja minden vármegye, város, helység, sőt — hogy úgy mondjam — a hon minden egyes fia bármily csekély módon hozzájárulni.

Alólírt, a maga igénytelensége részéről, a jelzett nemzeti nagy ünnepre örök emlékül legalkalmasabbnak látja azt: ha azon családok történetét és leszármazását összeírja, a mennyire a lealkonyodó ezer év multja homályában a található adatok nyomán visszatoltni lehet, — melyek a magyar haza azon ősi kis helyén laktak, vagy laktak, melyet a XIV-ik század előtti iratokban „Salisfordium“-nak, azután „Wiszoónának“, az újabb időkben pedig „Wizakna“ vagy „Vizaknának“ mondanak és neveznek.

Szerény művemben szándékom, a mennyire az adatok engedik, kimutatni azt is: hogy a magyar elem Vizaknán ezer év alatt kisebb-nagyobb mennyiségben folytonosan létezett.

Egyszóval, hogy művem annál érdekesebb olvasmány legyen, helyenként a fészerepet vívó családoknál igyekszem beszélni Vizakna főbb mozzanatait is, statisztikai s más adatokkal, olyformán, mint azt méltóztatott látni a mélyen tisztelt olvasóközönség „A Bakk és Jancsó család története“ című könyvemnél.

Nagy fáradság, sok kutatás és lankadatlan utánjárás nyomán sikerült mintegy 1300 családról adatokat összegyűjteni; sőt már több családnak vizaknai beszámolási idejétől családfáját is hol egészen, hol töredékekben összeállítani. — Oh de a kegyes olvasó elképzelheti, hogy egy ily műnél még mennyi házag és hiány van akkor is, midőn azt összeállítottunk képzeljük.

Miért, hogy munkám annál teljesebb legyen, legyen szabad a tisztelt olvasóközönség minden egyes tagjaihoz azon alázatos kéréssel járulni, miszerint ha valakiél Vizakna- és családaira vonatkozólag valami adat volna, ne sajnálja azt csekélységgemmel közölni.

Hasznaulat után a legnagyobb gondossággal a tulajdonoshoz a legtorróbb hála kíséretében minden visszazáraztatatik.

Közlendő adatokat tartalmaznak: a) Családi levéltárakban őrzött családfák, leszármazási táblázatok. b) Oszálylevelek, contractusok, peres ügyiratok. c) Halotti beszédek, gyászjelentések. d) Éltesebb egyének tudomásai és elbeszélései. e) Egyes könyvekben némely családokról értekezések és jegyzetek. f) Keresztlevelek, halotti és esketési bizonyítványok. g) Családi czimerek rajzai, pecsétlenyomatok stb.

Kelt Vizaknán, 1885. márcz. 10-én.

Szentkatolnai **Bakk Endre**,
plebános, Ferencz József-rend lovagja.

C S A R N O K.

Szemelvények

Dr. Smollett „Humphry Clinker“ cz. regényéből.
— Angolból **Dr. M.** — (Folytatás)

T. Gwyllim házfelügyelő Asszonyságnak
Bramleton Hallban.

Édes házfelügyelő!

Tetezett az Isteni gondviselésnek műnkét sok viszon Taksák közt megollalmazni, s Angliába Szerencsésen visszahozni, s miután hazafelé igeksztünk, jó lesz tudatnom magával, hogy házunk legyen ójan garban, hogy a skocziai szigeteken tett utazásunk után kellőleg fogathasson műnkét. Legyen gongya rá, hogy a jövő holnap elsején kezdve fücsenek a bátyám szobájába s az enyimbe is fojtonosan, s egy tuskot egészenek naponta a sárga sejemel bevont szobába, a menyezetos ágyat s a függönyöket poroztassa ki, a baplanokat s mádrátzokat szelöztese ki jól, mert úgy lehet ha a Zégis úgy akarja, szügség lesz rájuk egy alkalommal. A veén disznoföket tegye el jól s pátzolja be, mert Máté bátyám úgy agyara hogy a kammara tömve legyen.

Ha a ház az enyém volna más birró járás vené kezdetét. Nem látom át, hogy a mi tselédeink is mérne ibatnának hideg vizett s ehetnének lángaszt s arpa pogátsát, mint a skotziaiak, a nélkül, hogy fertályévenként egyszerűen többször alkalmatlankodnának a mézárósnak.

Remélem, hogy Szemel tartya a majorost a vajsavó tekintetétbe; annyit mondhatok, hogy ha haza megyek, megvárom a magam részét s egy figartozt sem engedeg. Minthogy töbet tolyhattattak, mind a mennyit meg lehetek, úgy gondolom temérdek pufkafü, tsirke és pippo hemzseg az udvaron, s egy jó tsmo salyt készült a vására; hiszem, hogy Lenolajt eladták, kivéve a mit a leányok megfontak Othon.

Kérem takaritassa ki az egész házot s az összes buttorzatat töviről hegyire, megyénk becsületiére, keresse meg s separtese ki a szemötjukakat, miket a Leányok

*) Honi lapjaink mély tisztelettel kéretnek ezen szerény czikk közlésére.

rejtegetni szeretnek, mert jól tudom mien lusták s piszkosok. Remélem, hogy utobi levelem értelmibe refformálta őket, s sziveket nemesebb dolgokra irauyozta mint a minő a falusi legényekkel való legyezkedés s nyivakolási.

A mi szobalányomat Jenkinst illeti, ő tejes metamorfizisen ment át, s egészen mas lenj let ujj inasunk Humphry Clinker ösztökeise következtibe, ki igen valóságos fiatal ember, s mindent elkövetet hogy Jenkit termékeny ledyen a megbánas gyümöcsibe. Meg vagyok győződve azal a perditus Marival is, s mindnyajatokkal epen úgy fog Iparkodni. Vajha elegendő erő adatnak neki behatolni testeteknek legbensőbb rejtekeibe s jóságát belétek önteni, ezért legforoban könyörög barátóje az úrban
Bramle Tabitha.

Az országos kiállításra utazók figyelmébe!

Midazon t. olvasóinknak, kik a f. évi országos kiállítást megtekinteni szándekoznak, de szándékukat a lehető költségkíméléssel akarják megvalósítani, fontos szolgálatot véltünk teljesíteni, midőn figyelmüket a következő fontos felhívásra hívjuk fel:

A fővárosi tanács határozata folytán a kiállítás tartama alatt több iskola épület olcsó lakásokul lesz bebutorozva. A kiállítási olcsó lakások használatára csak az van jogositva, ki arra a szabályszerű díj (35 kr) lefizetése mellett utalványt nyer.

Az utalványtulajdonos az utalványán megjelölt teremben egy szalmamatraccezzal, lepedővel, két párnával, takaróval felszerelt és függönnyel elkülönített vaságyának, továbbá széknak, felső polezknak, ruhafogosnak, mozdó- és ivőkészletnek és törülköző használatra van jogositva. Minden épületben külön női termek állanak rendelkezésre.

Ruha és lábbeli tisztításért külön 5 kr díj fizetendő. Podgyász és értéktárgyak szelvény mellett a vállalat felelőségére a ruhatárban tetetnek el. A termek és ágy-neműek tisztántartása a fővárosi hatóság és orvosi felügyelet alatt áll.

Egyes ágyak, vagy külön termek 8—12 személyre már előre rendelhetők a fővárosi központi lakásirodában IV. ker. ködöteza, honnan a megfelelő összeg beküldése után a kívánt napokra szóló utalvány posta útján megküldetik. Ily rendelményhez egy 5 kros postabélyeg csatolandó.

Egyletek, társulatok és tömeges látogatók részére előleges bejelentésnél ezer ágy áll rendelkezésre.

A fővárosi kiállítási olcsó lakásvállalat.

VEGYES HIREK.

— **Az erdélyi ref. egyházkerület főgondnoka** br. Kemény Gábor ó nagyméltósága az egyházkerület képviselőtársulatának tagjaiat folyó márczius hó 26-án d. e. 10 órakor Kolozsvárt a ref. collegium nagytermében megtartandó értekezletre hívta össze. Ezen értekezlet egyik kiváló tárgya: megbeszélni azon elveket, melyek szerint egyházkerületünk jelenleg életben lévő szervezeti alaptörvényei oda lennének módosítandók, hogy az egyetemes magyar ref. egyházban létrejött egyesülés által előállott új viszonyokkal lehetőleg összhangzásba hozassanak. A másik, egészen személyes természetű kérdést, hogy t. i. a fényes emlékü néhai Nagy Péter püspök elhunytá folytán üresedésbe jött püspöki széket kivel töltsék be. Ez utóbbi kérdés egészen személyes jellegű lévén, nyilvános megbeszélés tárgyát aligha fogja képezni.

— **A közigazgatási bizottság márcziusi üléséből.** 1. Linta Albert gyulafehérvári tanítónak a vallás- és közoktatásügyi miniszter 30 frtnyi segélyt adományozott. 2. A kisenyedi járásban a közmunka új összeírása rendeltetett el, mivel az első összeírás eredménye nem felelt meg a tényleges állapotnak. 3. A harri birtokosság esendőrség felállításáért folyamodik, miután a községben rövid idő alatt 9 tüzeset fordult elő s bíróság és közigazgatás a ki nem kerithető gyujtogatók megfékezésére elégtelen. A kérdés pártolól fog felterjesztetni s addig is szigorú intézkedés történik.

— **Halálozás.** Városunk egyik köztisztjelet és becsületben álló férfit, Kovács Sándor mérnököt mélyseges fiúi fájdalom érte. Ugyanis forrón szeretett édesanyja özvegy Kovács Mihályné szül. Madocsai Sára folyó hó 11-én élete 86-ik évében végegyengülés folytán elhunyt. Fegadjja a köztisztjeletben álló férfiu és gyászoló testvérei őszinte részvétünk nyilvánítását.

— **A márczius 8-án rendezett fillérestély** igen szépen sikerült. A zsufozásig megtelt teremben a Benedek Árpád vezetése alatt lévő ifjusági zenekar kitünő zenedarabokkal mulattatta a nagyszámu közönséget. Nagy Árpád igen szépen és megindítóan szavalt el Rédigér Gézának „A dalnok iskolája“ című költeményét. Ezt követte a „Népdalegyveleg“ című zenedarab, mely kitünő tetszésben részesült. Erre következett „Az alvóleány“ cz. gyönyörű képlet, melynek szövege a következő: egy eljegyzett leány — sok álmatlan éjszakázás után — elalszik munka-asztalánál, álmában angyalok veszik körül, kik őt szárnyaikkal ébresztgetik. de erre nem ébredvén fel, fülébe sugják, hogy jegyesse háiban van és más leánynyal mulat,

erre fölébred és féltékenységében imádkozás után átkra nyitja ajkait, de midőn ezt tenné, jegyese megérkezik és őt átkának kimondásában meggátolja. A változatos program lefolyása után kezdetét vette a táncz, mely vígan folyt egész késő éjfélig. Ezen esteiven ugy a helybeli intelligencia, mint a polgari osztály kiválóan igen szép számban vett részt. Ugy látszik hogy a szép jótékonyozól pártolása mind két társadalmi körben igen szépen előre haladt. Mi igen szép tanubizonyosága annak, hogy városunk miveltelekü lakossága a szép és jó ügynek pártolásában napról-napra tömegesen halad előre. Ohajjuk hogy e szép buzgalom sohase lankadjon!
N.—s.

— **Ujonezozás.** Márczius 19. 20. Balázsfalvau. — 23. 24. kisenyedi járás: Alvinezen.

— **Kastélyégés.** A br. Kemény László alsógáldi gyönyörű fekvésű kastélya e hó 12-én éjjel 11 óra tájban a lángok martaléka lett. A tűz hihetőleg a gonosz szárdékből felgyújtott jégverem fedeléről kapott a tisztí lakás fedelére s erről az ezzel összefüggött kastély fedelére. A tűz éjjel, a tulajdonos báró s az udvari eselédesség nagyobb részének távollétében ütven ki s az uralgó széltől is elesztetvén, féktelen szabadsággal hamvasztott össze mindent. Mentő segély sehonnan sem érkezett, a falusi lakosság talán saját házát féltve, segélyt nem nyujtott s üres kézzel sokat amugy sem tehetett volna. A kár nagyon jelentékeny, mint halljuk, a butoraton s gazdag felszerelésen kívül több ezer véka, már el is adott buza, sajto-szín, az összes gazdasági eszközökkel együtt porrá égett. A kényelmes főúri lakban nem maradt egy ép szeg, hol a kárvallott család magát megvonhatná s jelenleg egy kis tisztí szobában szorong. A komor kép borzalmát csak csekély mértékben enyhíti az a körülmény, hogy az épület 10 ezer forintig biztosítva volt.

— **A villanyvilágítás áldozata.** Maros-Ujvárt egy mesterinas a sóbányák világítására szolgáló villanytelep sodrony vezetete mellet foglalkozván, megbotlott s a vezeték befogódzással akarta az elbukást kik erfálni, alig ért azonban hozzá, azonnal összerogyott s az odahívott orvos csak a rögtöni halált constatalhatta. Szolgáljon intő példaul a főbányahivatalnak, hogy a közlekedés elzárása, vagy a vezeték izolálása által a még történhető szerencsétlenségeket megelőzni igyekezzék.

— **Husvétii szünnet.** A Bethlen-főtanada növendékei hosszú, majdnem három havi szakadatlan tanulás után, folyó hó 21-én fognak szeretett szülők ölelé karjaiba — jól végzett munka után — édes pihenésre menni.

— **A Bethlen főtanoda** épülő félben lévő főépületén a kőmives munkák már folyamatba indultak. A gyorsan emelkedő falakon sürgölődő nagyszámu kőmivesek első hírnökei városunkban a gyorsan közelgő tavasznak.

— **Nyilvános számadás.** A folyó évi márczius hó 8-án rendezett fillérestély költségneinek biztosításához kegyes adományokkal hozzájárultak a következők: Mélt. Zeyk Károly főispánné öngnagsága 2 frt, mélt. Zeyk Miklósné öngnagsága 1 frt, Szentkereszthegyi Paula Kratozil alezredesné 1 frt, id. Gáspár Jánosné 1 frt, özv. Albert Elekné 1 frt, Nuridsány Jánosné 1 frt, Müller Mihályné 50 kr, ifj. dr. Nagy Albertné 30 kr, Csernátóni V. Péterné 1 frt, dr. Magyar Károly 1 frt, ifj. Gáspár János 1 forint, Seprényi Jánosné 40 kr, Pattantyusné 30 kr, Richard Mihályné 30 kr. Ezen estélyen felülfizettek a következők: Krismanits Vilmosné 10 kr, Hudeliszt Mátyásné 2 forint, Török Balint 20 kr, Tamás Sándor 10 kr, Wokál Jánosné 40 kr, Barabás Lajosné 20 kr, Munkácsi Zsigmond 30 kr, Vajsz József 70 kr, Feiler Farkas 40 kr, Benedek Sámuel 40 kr, Schöuberger Albert 20 kr, Túzes Árpád 30 kr, Lieblich Lajos 70 kr, N. N. 10 kr, Keresztes Pál 70 kr, Farnos Dezső 10 kr, Balogh Ferencz százados 40 kr, Tiszt. Lukács Károly lelkész 70 kr. Fillérekből begyűlt 38 frt 60 kr. Összesen 58 frt 40 kr. Ebből kiadás 12 frt 9 kr. Tiszta jövedelem 46 frt 31 kr. Mely összeg a pénz-tarban tartott 3 frt 28 krral együtt a helybeli kisegítő takarekpénztárba helyeztetet el. Van tehát a takarakpenztárba összesen 59 frt 59 kr. — Fogadják a nemes szívű adakozók, felülfizetők és ügybuzgó pártolók nemes adományakért és nagybeesű támogatásukért legtorróbb köszönetünket. Nagy-Enyed, 1885. márczius 13-án. A fillérestélyt rendező bizottság nevében Nagy Mozes, titkár és pénztárnok.

— **Rablógyilkosság.** Bucsum-pojánai Treszkean Sofia még mult évi nov. hó 16-án Intragáldról ványolt posztót ment szállítani. A lovak, néhány vég posztóval, magukra hazamentek, de a nő nem került elő. A verespataki esendőrről járóvezető Bartalomeusz Nándor, Szabados András esendőrről folyó évi február 7-én kiderítette, hogy a lovakról több vég posztó elveszett, mit azonban mogosi Birlea Simeon, Boczán Nikolae, Bik Gligor és Birlea Todornál részint készletben, részint feldolgozva megtaláltak. Nevezettek bevallották ugyan, hogy a posztót ők lopták el, de hogy a nővel mi lett, arról vonatkozhat vallani, mire az abrudbányai járásbírószághoz kísértettek. — Pár hét mulva Mezey Dániel és Bartalomeusz esendőrről ismét kimentek Mogosra, hogy Kozsok Junon házát, gabonáját stb. elhamvasztó tűzvész okozóját kinyomozzák. A tettest 3 napi nyomozás után meg is találták Kozsok Gávrilla, e jó atyafi személyében, s ezzel egyidejűleg még fontosabb eredményre jutottak. Fenn, a „Nye-

gerlasza" hegytetőn, ez utól mintegy 50 lépés távolságra megtalálták Treskean Sofia feloszlásnak indult hulláját.
— A kiszállott nyomozó bíróság megállapította, hogy a szerencsétlen kézzel lett megfojtva, s ezzel Birlea Simeon tettesége is bizonyítva lett, ki lökérés és ürügye alatt a nő eltűnése idejében csakugyan megfordult a „Nyegeriasza” hegyen.

Pályázati hírdetés. A „Magyar Háziaszszony” című városunkban és megyénkben is nagy elterjedtségnek és kedveltségnek örvendő háztartási, gazdasági és szociális hitelpapjában ismét élénk jelet adta annak, hogy törekvése az általa képviselt szociális-művelődési munkájának magasabb színvonalra emelnie. E végül a folyó IV. évfolyam 9. számában pályázatot hirdet egy „Magyar Háziaszszony” számára irandó és a lapban megjelenendő cikre, melynek feltételeit alább közöljük. — Ohajtandó volna, ha városunkból és megyénkben is, hol a lapnak oly sok olvasója és barátja van, minél többen vennék részt a pályázatban. — A feltételek a következők: A cikk tartalma bármely, a nővilágból merített, a nőt kiválóan érdeklő kérdés; a tárgy lehet társadalmi, háztartási, gazdasági, nevelési stb., a megválasztása teljesen a pályázatra bízott. A pályamű terjedelme ne haladjon meg száz sort. A kéziratok könnyen olvashatók és csak a papír egyik oldalára legyenek írva. Előnyben részesülnek oly művek, melyek tárgyukat a társadalomból merítik. — Pályadíjak: első díj két es. k. ir. a r. a. n. y., második díj egy d. i. s. k. ö. t. és ú. i. r. o. d. a. l. m. i. m. — Pályázati határidő 1885. március 31. Pályabírák a „M. H.” szerkesztőségének tagjai. A pályadíjra mindenki pályázhat. A pályadíj a pályabírák által legjobbnak ítélt műnek április 15-én fog kiszolgáltatni és ez a „M. H.” legközelebbi számában fog megjelenni. A szerkesztőség fenntartja magának azonban azt a jogot, hogy egyéb, különösen a pályabírák által díjesetret méltatandó pályaműveket is közzétehesse. — A pályaművek jellegével látandók el és mindegyik pályaműhöz egy, a pályázó nevét tartalmazó és kívül ugyanoly jelleggel ellátandó zárt boríték eszolandó. A pályaművek ily címen küldendők: A „Magyar Háziaszszony” szerkesztősége, Budapest, väzi-kört 20.

— Az „Ország-Világ”, e szép képekben és becses cikkekben leggyakrabban magyar képes lap ez évi 10-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Tisza Kálmán (arcképpel) Beküsz Gusztávól, egy szellemes epigramm Szontagh Páltól, a képviselőház alelnökétől. Az első kiadás Tóth Józseftől. „A falu urai”, regény Tolnai Lajostól. „Oskori bányászok” Téglás Gáboról. „Az erdőben” Eugène Mannel szép költeménye, fordította Bogdányfi Lajos. „Művész Világból” írta Jesson, angolból fordította Sáni Lászlóné. „A divat és a gyermekok”, írta Klemenszky Mihály. „Három vár”, rajzolta és írta Agyagfalvi Górá Lajos. „A hét története”, Székely Huszártól. A képek közül megemlítjük Venus és Amor. Művészvilágból: Canadai faragók tanfolyama stb. címűeket. Végül a rendkívül változatos és gazdag rovatok: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, nők világa, könyvpiac, vidéki élet, sport, hymen, grázsvirat rejtvények. Az „Ország-Világ” előfizetési ára január—decemberre 10 frt, január—júniusra 5 frt, január—márciusra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, gránátos-utca 6 sz.

— A „Gondúzó” 25. számát vettük a következő változatos tartalommal: „Az új fősöpán” renkiül érdekes és sok tekintetben Marostordamegyei viszonyokat rajzoló regény Tolnai Lajosól, I. „Corinához” költemény Szomoróy Károlyól; „A végzet” regény Margitay Dezsőtől; „Kittete?” beszély, írta Kaszár Emil; „Székely támad, székely bánja” történelmi regény P. Szathmari Károlyól; Rezes Bálint bűnbölcse, rajz Varsányi Gyulától; „A gránátkőves asszony” Marliit E. legújabb regénye, fordította Martonfi Frigyes. Ezeket kövöti a boríték érdekes tartalma n. m. A magyar gazdaszszony, vegyesek, talányok, talányfejtők és szerkesztői posta. A minden vasnap megjelenő „Gondúzó” előfizetési ára: negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadó-tulajdonoshoz küldendők: Budapest, VII. deb-utca 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, melyből a kiadó mindenkinek szolgálatnyújtással ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

KÖZGAZDASÁG.

Gyümölcsészeti-egylet közgyűlése.

A folyó hó 1-én a városháznál tartott közgyűlésnek érdekesebb tárgyai a következők voltak:

A számvizsgáló bizottság előterjesztése szerint az 1884-ik évi zarszámadás 1247 frt 66 kr bevétel, 1194 frt 6 kr kiadás és 53 frt 60 kr pénztámaradékkal hagyatott jóvá.

1884-ik évi titkári jelentés következőleg hangzott: Az egylet évi működése az új fiskolakeret berendezése körül összpontosult.

Lasz Lázár vasúti mérnök szivességből felmérte és lerajzolta a területet, költségvetést készített a kertelésről, továbbá esinos tervrajzot és költségvetést a felállítandó kertészházról is.

Mórággy István vinczellérképezdei igazgató tanár a már térképezett területnek táblákba osztási tervét és a földforgatás költségvetését készítö el.

Dezsö Zsigmond egyleti gazda aztán 676 öl föld forgatását és a faiskola bekerítését hajtotta végre oly módon, hogy az utca mentén deszkapalánkkal, a patak felé pedig fonott sövényvel lett bekerítve a faiskola.

Az 500 méter hosszú kerítés 700 frtba került, ezen jelentékeny kiadás fedezése azáltal vált lehetségessé, hogy a földmívelési miniszterium 400 frt államségelyt utalványozott, továbbá az alsófehérmegyei gazdasági egyesület 100 frttal, a takarékpénztár 40 frttal segítette egyletünket.

Az egylet vagyona a lefolyt évben megköszereződött és már 1300 frtra rug.

A rendes tagok száma halálozás, elköltözés és kilépés által 71-re apadt, azonban ezen apadás a napokban megindult beiratkozók által bőven fedezve van, sőt a tagok száma immár a 100-at is túlhaladja.

Hat választmányi és gyümölcsészeti összejövetel tartatott, az izlett gyümölcsök közül a piros Nektoria és Eughien berezeg ösi baraczkok váltak ki.

A vinczellér képezde növendékei szokott szorgalommal végezték a nemesítést, tavaszi és ösi magvetést stb. magvetés ujlág nem sikerült, jövőre csak ösi magvetés fog alkalmaztatni és pedig helybeli friss magvakkal.

Ezen utolsó titkári jelentésem alkalmával nem mulasztatom el az egylet nagyrabesült elnökei, választmányi és közgyűlése részéről tapasztalt buzditó támogatásért köszönetemet nyilvánítani. Nekem valóban gyönyörűséget okozott 2 és fél évi titkári foglalkozásom, mely közben annyi kiváló testülettel és személyiséggel volt alkalmam a gazdaság ezen nemes ága érdekében közreműködni. De a titkárságról leköszönve az egylet érdekeinek, mint pénztárnok, nem csökkenő igyekezettel fogok tovább szolgálni. A lelépett titkárnak buzgó működéséért jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott.

Ezután Osató János alalnöknek azon értesítése, hogy a Bethlen fótanoda előljárósága a faiskolával határos birtokán a rozzant kerítés helyett még a folyó év tavaszán újat készíttetni határozta, mely alkalommal a faiskolára nyíló ajtó is el fognak zárni: örvendetes tudomásul vétetett.

A közgyűlés a választmány azon előterjesztését, hogy a faiskol területén a kertészház még a folyó évben felállítsák azon feltételhez kötötte, hogy előbb a szükséges

költségösszeg — nevezetesen a 400 frt államségely és az alsófehérmegyei gazdasági-egylet 100 frt évi segélye — biztosítva legyen, a mely esetben a 730 frta előirányzott kertészház föl fog építtetni. Pénztárnok megbízott, hogy a folyó évi és hátralékos tagdíjakat — ugyanezen czél érdekében — mielőbb felszedesse.

Továbbá határozatba ment, hogy a megyebeli szolgabírószékhez egy egy aláírási ív küldessék, melyen egy-let tagok volnának gyűjtendők minthogy az egylet működése az egész megye gyümölcsészeti fejlődésére üdvös hatást gyakorolni van hivatva.

Ezután Gamauf Vilmos az erdélyi gazdasági-egylet titkára éppen jelen lévén, megbeszélte az országos kiállítás alkalmával az egylet részvételi és Gamauf Vilmos szakértő tanácsára határozatba ment, hogy legalább 15 díszes kosárban csupán egy-egy és batul almák állítsanak ki, mindkét fajból egy-egy kosár az újságírók izlelésére tartatván fenn.

A választásokra kerülvén a sor, a választmány ajánlatára Mórággy István vinczellér képezdei igazgató az egy-let érdekei 4 évi sikeres előmozdításának elismeréséül egy-egyhangu lelkesedés között tiszteletbeli taggá választották.

Letelven a czyklus, a melyre a tisztikar választott, megejtetett a tisztújítás és kiegészítetett az alapszabályok értelmében a választmány, a mely most a következőleg van megalakítva: elnök: id. Zeyk Károly, alelnökök: Osató János és dr. Magyar Károly, titkár: Benedek Gábor pénztárnok: dr. Winkler Albert, gazda: Dezsö Zsigmond, választmányi tagok: dr. Bartók György, ifj. Gáspár János, Grohman Károly, Kovács Gyula, Lócsay Sp. Lajos, Mórággy István, Munkácsy József, dr. Nagy Albert ezredorvos, Sebesi Ádám Szász József Szilágyi Gyula, Török Bertalan, Vajna István, Vajna Károly, Váro Ferencz, Varró Gergely és Zeyk Dániel.

— **Piaczi árjegyzék.** Nagy-Enyed, 1885. március hó 12. Egy heotlör tisztabuza 5 frt 75 kr, rozs 4 frt — kr, elegy buza 5 frt — kr, törökbuza 3 frt 75 kr, zab 2 frt 50 kr. Egy kiló marhabuzs 40 kr, sertésbuzs 44 kr, borjúbuzs 36 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

DR. MAGYARI KÁROLY

SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Árverési hírdetés.

Alólirt bírói végrehajtó ezenül közhírré teszi, hogy nagyenyedi Keltnermann Károly esodtömege, tömeg gondnoka ügyvéd O. Veress Gábor megbízása folytán a nevezett esodtömegebe tartozó összes bolti áruezkek **folyó évi március hó 28-án** s következő napjaira d. e. 8 órajára kitűzött árverési hatánapon Nagy-Enyeden a Vágo féle vendéglő földszintén levő raktár helyiségekben közárverésen elfognak adni beesaron alól is.

Az árveses feltételei alólirt bírói végrehajtónál megtekinthetők.

Nagy-Enyeden, 1885. március 13-án.
Gajzágó Simon,
kír. jb. végrehajtó.

Árlejtési hírdetmény.

Alsófehérmegye közigazgatási bizottsága folyó évi március 11-én tartott ülésében 271. sz. alatt hozott határozatával a felső-marosujvár-szarazvám-m.-herepei utnak a Felső-marosujvár és komlós-völgy árkáni hid közötti szakaszára 200 köbméter, a szarazvámhoz raktárba 800 köbméter kavics beszerzésének biztosítása végett újból árlejtést rendelvén el, ezen 2350 frttal előirányzott kavics beszerzésének és szállításának vállalati uttonni kivételére az **1885-ik évi március hó 30-án délelött 10 órakor** az alsófehérmegyei m. királyi államépítészeti hivatal helyiségében Nagy-Enyeden zárt írásbeli és szóbeli versenytárgyalás hírdetetik.

A vállalkozni akarók felhivatnak, hogy 5% bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott és kellőleg lepecsételt ajánlataikat az államépítészeti hivatalhoz a kitűzött ideig annyival inkább nyújtsák be, mivel a később beérkezett írásbeli ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A költségvetés általános és részletes feltételek nevezett hivatalnál a rendes hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Nagy-Enyed, 1885. március 13-án.

5 kiló finom Cuba vagy Ceylon kávé, kívánatra fele Jáwa, 7 frt. Egy kiló 1 frt 50 kr.

Hogy a külföldről: Altona, Triest, Hamburg és Heilbronn 5 kilós kávék hozatala, mely üzletünkre oly zsibbasztólág hatott, feleslegessé váljék: egy nagyobb kávészállítmányt vettem az itten felsorolt fajtákból készpénzen; ezen előnyös vétel által azon kedvező helyzetbe jutottam, hogy 5 kiló finom Ceylon-kávé — vagy kívánatra felét Jáwát — 7 forinton adhatok, s így nálam a beszerzés nemcsak kényelmesebb, de előnyösebb is, mivel a külföldről jöttek zsák, spárpa s peccétekkel együtt 4 1/2% kilót nyom; a nevezettek leszámítva, a tiszta kávé sulya 4 1/2% kiló, így nálam ugyanazon pénzen 40 dekával több és jobb kávé lehet megszerezni. A kávék és cukor árai kevesebb vételnél a viszonyokhoz képest szinte le vannak üzletemben szállítva.

A már közelgő évadra üzletem, mint már 15 éven át, most is el van látva legbiztosabb helyről különböző legjobb fajta Aranka mentes **francia és magyar luezerna és löhe-rével, fűmagvakkal, takarmány répákkal** óriás és oberndorfi, ugyszintén **kerti vete-mény- és virágmagvakkal**. — A gazdasági cikkek felett több gyárosokkal most foly az alku és ígérhetem, hogy **ásók, kapák, ekék** legjobbak és legkönnyebbek az idén 10—12% kal bizton olcsóbbak lesznek a mult évi árnaknál, és hogy ezen versenyzést folyton érvényesíthessem, kérem a t. fogyasztó közönség további becses pártfogását, mert olcsó árakat csak nagy fogyasztás mellett, nagyobb vételeknél lehet elérni.

Kendermag és bükköny nagy mennyiségben van raktáron piaczi árban.

15 évi becses pártfogásait ezuttal is megköszönve, maradok teljes tisztelettel

6-10

Bisztritsány Lajos.

Ny. Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.

A HOFF JÁNOS-féle lezelső, legjobb nyálka oldó malátakivonat melleszokorkák két papírba vannak csomagolva.

Reményt merit minden szenvedő ama számtalan gyógy-udósítás olvasásakor, melylyel a Hoff János-fele malátakivonat iránt minden szenvedő viseltek. Ugy nehéz betegségeknek, mint bekövetkezendő betegségek előézetéséül egy ily HOFF JÁNOS-féle malátakivonat használnak...

Hoff János malátakivonat egészségi sör 1 üveg 60 krajczár.
Hoff János összevont malátakivonata 1 üveg 1 f. 12 kr. kisüveg 70 kr.

Egy millió köszönetnyilvánítás

mell- és tüdőbántalmak, aszkor, gyomor és emésztés-gyöngesség, verszegénység és idegbántalmak a Hoff János-féle melleszokorkák által.

Négy száz gyógyintézet, udvari szállitók, Európának leg-több fejedelméi, 27,000 elarúsitó raktár a világnak minden részében, kepezik a legfényesebb biztosítékat, a melylyel egy betegnek, mint gyöngéldékő eziránt viseltek.

Hoff János malátakivonat melleszokorkák 60, 30, 15 és 10 kr. Csak valódi kék papir zacskókban van csomagolva.
Hoff János-féle malátagyógyesokoládéja 1/4 kiló I. rendű 1.40, II. 1.60, III. 1 frt. 1/2 kiló I. 1 frt 30, II. 90, III. 60 kr.

HOFF JÁNOS

urhoz, malátakészítmények feltalálójához és gyárosához Europa legtöbb uralkodóháza udvarisallitójához, Bécs, Bräunerstrasse 8.

Tisztelet uram! Az ön malátakivonata és egészségi söre fö-lötte kitűnő erővel működik. En nagyon mértékletesen használom és tíz heti kinos betegség után örömet tökéletesen helye-állítva érem ezen malátakivonat használatá után. Ide esatolva küldök önnek 14 frt 60 kr meg 28 palack sör megküldésére. Nagy-Szabon, 1882. április 3. **Tangl Wilhelmína.**

Szent-Erzsébet, u. p. Székely-Keresztúr, (Erdély) 1884. április 16-án. — Mióta az ön kitűnő gyógylatásán Hoff János-féle malátakivonata használok, nehéz felegetet velemmel felelte sokat könnyült, kérek tehát ujlág öt palack malátakivonat egészségi sört a 1 frt 20 kr postautánvét mellett nekem megküldeni. Tisztelettel **Pocchhoff János**, mérnök.

Fölkérem nekem még 13 palack malátakivonat egészségi sört (Hoff János-féle) és 2 zacskó malátacukorkát postautánvét mellett megküldeni. Pompás javulást érezek ezen malátakivonat egészségi sör használatá óta, azért megszakítás nélkül kivonom tovább használni. **Deésbarom**, u. p. Szilágy-Cseh, 1884. április 6. Tisztelettel **Domjan Sándor**, ev. ref. lelkész.

Fölkérem önt sziveskedjek nekem utánvét mellett 28 pa-lackot az ön felelte pompás malátakivonat egészségi söréből és 12 zacskó malátacukorkából mielőbb küldeni. **Balázstelke**, (M.-dgyes), 1884. jan. 28-án. Tisztelettel **Gr. Haller Jenő.**

Orvosi gyógyjelentés. Egyetértve Kletzinsky becsi tanár urral, elismerem, hogy az ön Hoff János-féle malátakészítménye szerencsés készítmény nem csak az életremül hanem az orvosi létriszre is, különösen mell és altesti bántalmak, idüléseknél nagy hatással működik. **Claise**, vegyész Dresdenában.

Alapítottatt 1847-ben; Bécsben és Budapesten 1861. óta. 2-2 60 magas kitüntetéssel.
Raktár Nagy-Enyeden, Winkler János kereskedésében és Kovács József gyógyszerárában.

Szerke...
A KIAD...
a lap sz...
Kia...
Wokál J...
az előfz...
bérmen...
Kéziratok

Az erdő bud

Az erdő kuldendő tár nek és tanul tekintettel n a legé gazdasági e fogja képezi lati, földtani szőlő, erdő szonyait, — delmét fogja lának és Ga elismerést s

A gaz almák” szin gyümölcsöke Bámul Bánffy Adár van az erdő az egyetlen enyedi kiáll részt sem v

Megye ki, hogy az megyei gazo takarmány-t kitűnik abbe délyi gazda Ádám kerté majdnem fe megyénkel

A 2-ik rovata alatt Bánffy Jenő „pönyök” a nyokat senl nünk azon szerűen s j is terjedné ionböző jel